

BOG

FRIE OPLEVELSER (/BOEGER/FRIE-OPLEVELSER-ROMAN)

Af Shahmush Parsipur (/forfattere/shahmush-parsipur-0) (2022)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/frie-oplevelser-roman) for at
anmelde

Poetisk og fragmentarisk roman giver indsigt i menneskets frihedstrang
og forelskelsens snærende bånd.

TAGS:

FAMILIEN (/TAXONOMY/TERM/2968) FORELSKELSE (/TAXONOMY/TERM/3296)
KVINDFRIGØRELSE (/TAXONOMY/TERM/6040) KVINDSYN (/TAXONOMY/TERM/6065)
KVINDUNDERTRYKELSE (/TAXONOMY/TERM/6066)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET

(HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?

SEARCH_BLOCK_FORM-870970-

BASIS%3AG2038411&FRAGMENT-CONTENT)

ANMELDELSE

23 feb.22

(/users/anne-
kathrine-
vindvad-
kristensen)

Af Anne Kathrine Vindvad Kristensen (/users/anne-kathrine-vindvad-
kristensen)

Poetisk og fragmentarisk roman giver indsigt i menneskets frihedstrang og forelskelsens snærende bånd.

Sharnush Parsipur lever i eksil fra sit hjemland Iran og har ikke længere adgang til det oprindelige manuskript til debutromanen 'Frie oplevelser', der i dag kun findes i censurerede udgaver på persisk. Parsipur har stykket romanen sammen på ny ud fra forskellige oversættelser af originalen. Som læser oplever man også at sidde med et fragmentarisk værk, der efterlader én med en vis desorientering. Overvejende er 'Frie oplevelser' dog en poetisk beskrivelse af forelskelsens forræderiske væsen og individets ret til at definere sig selv og sin væren i verden.

På første side møder jeg'et B, der danser i regnen. Hun går gennem gaderne for at drive længslen ud af kroppen og forelsker sig fra første færd i den verdensfjerne og utydelige B, som ikke kan indordne sig under dagliglivets præstationer. Derimod er han investeret i jeg'ets tanker om dagenes hop mellem planeterne – og selvom man som læser forvirres og taber sammenhængen i deres samtale, mærker man den fælles forståelse mellem dem og forstår grundlaget for deres forelskelse.

Jeg'et får aldrig mere kontur end gennem sin investering i B, som bor bagved den eneste gule dør i en smal gyde med "ottetyvetusind askefarvede døre". Forelskelsen driver ned ad siderne, uden den nogensinde bliver eksplicit beskrevet eller begæret efter B seksualiseret. For B forpupper sig. Helt bogstaveligt spinder han sig ind i silketråd og starter en forvandling. Bs eget håb er, at han kan frigøre sig fra alle snærende bånd og blive en sommerfugl, der kan flyve væk fra samfundets forventninger og jeg'ets kærlighed til ham. Men forvandlingen bliver aldrig forløst, som jeg'ets forelskelse, der aldrig mindskes, på trods af Bs bestræbelser på at skubbe hende fra sig.

'Frie oplevelser' beskriver det grimme og umådeligt smertefulde i forelskelsen i den, man aldrig kan få, men elsker alligevel - og retten til at afvise den kærlighed, der bliver tilbudt af familie og samfund som den fornuftige. Jeg'et kurtiseres af en mand på hendes egen alder, som er fornuftig, har det rigtige souschefjob og begærer hende. Indtil hun afviser ham, hvilket leder ham til at give frit afløb for sin vrede og tilsvine og besudle hende, fordi hans begær og ønsker ikke bliver imødekommet.

Her taler 'Frie oplevelser' ind i en moderne kontekst, hvor kvinders ret til at være i verden uden at være objekt for mandens seksuelle behov er på dagsordenen overalt. På trods af at romanen oprindeligt blev udgivet i 1970, er den aktuell for læseren i 2020'erne og taler på tværs af tid, kulturer og verdensdele.

Der er så mange lag og fortælletråde i den kun 106 sider lange roman, at det er svært at yde den retfærdighed. 'Frie oplevelser' vokser ved anden gennemlæsning, og jeg har fornemmelsen af, at fortællingen kan blive ved med at vokse, jo mere man lægger desorienteringen over formen fra sig.

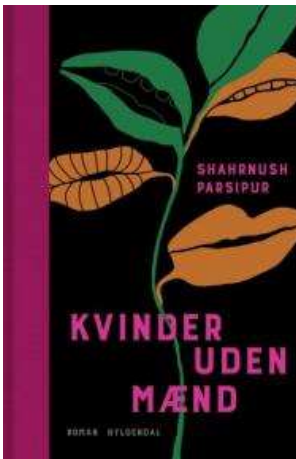
Som Kvinder uden mænd

(<https://litteratursiden.dk/index.php/boeger/kvinder-uden-maend-roman>) er 'Frie oplevelser' et vidunderligt indblik i den iranske kvindes verden, men temaerne er så evigtgyldige, at man flere gange undervejs glemmer den kontekst, romanen er skrevet i. Oversætter Nazila Kivis efterord giver flere perspektiver, både politiske og historiske, men 'Frie oplevelser' står stærkt i sig selv, så længe man er indstillet på at lade desorienteringen være og nyde Parsipurs smukke sprog, levende beskrivelser og skildringerne af det smukke og grumme ved forelskelsen og friheden.

BOGDETALJER

Andre bøger af Shahrnush Parsipur

(/boeger/kvinder-uden-maend-roman)

KVINDER UDEN MÆND (/BOEGER/KVINDER-UDEN-MAEND-ROMAN)
Af Shahrnush Parsipur

Feministiske klassikere